

1 Care sunt condițiile pentru obținerea divorțului?

În Belgia există două tipuri de divorț: divorțul pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale și divorțul prin acordul soților.

Divorțul pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale poate fi obținut în două moduri:

prin dovedirea alterării definitive a raporturilor conjugale, prin orice mijloace juridice [articolul 229 alineatul (1) din Codul civil (*Code civil/Burgerlijk Wetboek*)].

O alterare este definitivă în cazul în care a devenit imposibil ca soții să continue să locuiască împreună sau să reia coabitarea;

pe baza unei separări de fapt care durează de mai mult timp. Raporturile conjugale se consideră a fi alterate în mod definitiv în cazul în care cererea de divorț este depusă în comun de ambii soți **după mai mult de șase luni de la separarea de fapt**. În cazul în care separarea de fapt a durat mai puțin de șase luni și soții doresc să depună o cerere comună de divorț, raporturile conjugale se consideră a fi alterate în mod definitiv după ce soții s-au prezentat în fața instanței pentru a doua oară, după o perioadă de reflecție, și au reiterat faptul că doresc să divorțeze [articolul 229 alineatul (2) din Codul civil]. **Cererea unilaterală după mai mult de un an de la separarea de fapt:** raporturile conjugale se consideră a fi alterate în mod definitiv în cazul în care cererea de divorț este depusă numai de unul dintre soți după mai mult de un an de la separarea de fapt. În cazul în care separarea de fapt a durat mai puțin de un an și unul dintre soți dorește să depună o cerere unilaterală de divorț, raporturile conjugale se consideră a fi alterate în mod definitiv după ce soțul care a depus cererea s-a prezentat în fața instanței pentru a doua oară, după o perioadă de reflecție, și a reiterat faptul că dorește să divorțeze [articolul 229 alineatul (3) din Codul civil].

Divorțul prin acordul soților se admite numai dacă soții prezintă un acord prealabil cuprinzător care stabilește toate efectele divorțului și ambii soți continuă să își exprime dorința de încetare a căsătoriei prin acordul soților până în momentul în care se pronunță divorțul. Acordul prealabil cuprinzător constă într-un act prin care se stabilește ceea ce au convenit soții cu privire la bunurile fiecăruia [articolul 1287 din Codul judiciar (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*)] și un acord de divorț privind locul de reședință al fiecăruia dintre soți în cursul procedurii, autoritatea părintească, gestionarea activelor care aparțin copiilor cuplului și drepturile de vizită în cursul divorțului și ulterior acestuia, indemnizațiile de întreținere datorate de fiecare soț pentru copiii lor și o eventuală pensie alimentară între soți în cursul divorțului și ulterior acestuia (articolul 1288 din Codul judiciar).

2 Care sunt motivele de divorț?

În Belgia există două tipuri de divorț: divorțul pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale (articolul 229 din Codul civil) și divorțul prin acordul soților (articolul 230 din Codul civil).

3 Care sunt efectele juridice ale unui divorț în ceea ce privește:

3.1 relațiile personale dintre soți (de exemplu numele de familie)

Divorțul rupe legătura căsătoriei pentru viitor. Foștii soți nu mai au calitatea de succesori legali unul față de celălalt. Aceștia sunt liberi să se recăsătorească.

În Belgia, căsătoria nu are efect asupra numelui de familie al soților. Cu toate acestea, o persoană căsătorită are dreptul să folosească numele de familie al celuilalt soț. După divorț, o persoană nu mai poate să folosească numele de familie al fostului soț în viața cotidiană și în activitatea profesională, cu excepția unui nume comercial în anumite împrejurări.

3.2 împărțirea bunurilor soților

Proprietatea comună asupra bunurilor este dizolvată. În cazul unui divorț pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale, soții pierd toate beneficiile pe care și le-au acordat în mod reciproc în orice acorduri prenuptiale și din momentul căsătoriei, precum și beneficiile oricărui desemnări pe cale contractuală ca succesori, cu excepția cazului în care s-a convenit altfel. În cazul unui divorț prin acordul soților, soții stabilesc drepturile fiecăruia în prealabil, prin intermediul acordului prealabil cuprinzător semnat de aceștia (a se vedea întrebarea 1).

3.3 copiii minori ai soților

Desfacerea căsătoriei prin divorț nu are niciun efect asupra drepturilor copiilor născuți în cadrul căsătoriei (articolul 304 din Codul civil). După desfacerea căsătoriei prin divorț, autoritatea asupra copiilor și gestionarea activelor copiilor sunt exercitate în comun de ambii soți sau de soțul căruii îi sunt încredințați copiii printr-un acord autorizat al părților sau printr-un ordin al președintelui completului de judecată pronunțat în cadrul procedurii măsurilor provizorii (*référé/kort geding*) (articolul 302 din Codul civil). Soții sunt responsabili, în funcție de propriile lor mijloace, de locuința, întreținerea, supravegherea, educația și formarea copiilor până la vârsta majoratului sau până la finalizarea studiilor (articolul 203 din Codul civil) și trebuie să contribuie cu cota care le revine din cheltuielile ordinare și extraordinare care rezultă din această obligație (articolul 203a din Codul civil). O astfel de contribuție este, de obicei, prestată sub formă de pensie alimentară stabilită fie de instanță, fie prin intermediul unui acord.

3.4 obligația de a plăti pensie de întreținere celuilalt soț?

Divorțul pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale: soții pot să cadă de acord cu privire la plata unei pensii alimentare în urma divorțului, cuantumul acesteia și condițiile în care poate fi revizuit cuantumul convenit. În lipsa unui acord, instanța, la solicitarea soțului aflat în nevoie, poate dispune ca celălalt soț să fie obligat la plata unei pensii alimentare. Instanța poate respinge cererea de plată a unei pensii alimentare dacă pârătul demonstrează că a existat o culpă gravă din partea reclamantului care a făcut imposibilă continuarea conviețuirii soților. În niciun caz nu se poate acorda pensie alimentară soțului care a fost găsit vinovat de acte de violență fizică față de celălalt soț. În cazul în care pârătul demonstrează că starea de nevoie a reclamantului este rezultatul propriei sale decizii și nu este motivată de nevoile familiei, instanța poate exonera pârătul de obligația de a plăti pensie alimentară sau poate reduce cuantumul pensiei alimentare [articolul 301 alineatele (1), (2) și (5) din Codul civil]. Cuantumul pensiei alimentare trebuie să acopere cel puțin nevoile beneficiarului, însă nu poate depăși o treime din venitul soțului obligat să plătească pensia alimentară. Pensia alimentară nu se plătește pentru o perioadă mai lungă decât durata căsătoriei. Această perioadă poate fi prelungită în cazuri excepționale [articolul 301 alineatele (3), (4), (6), (8) și (9) din Codul civil].

Divorțul prin acordul soților: soții își stabilesc drepturile fiecăruia în prealabil prin intermediul acordului prealabil cuprinzător semnat de aceștia (a se vedea întrebarea 1). În cursul procedurii de divorț și ulterior acesteia, soții pot să convină cuantumul unei eventuale pensii alimentare și condițiile în care această sumă trebuie să fie indexată și revizuită (articolul 1288 primul paragraf punctul 4 din Codul judiciar).

În toate cazurile, instanța poate majora, reduce sau anula pensia alimentară în cazul în care cuantumul acesteia nu mai este adecvat ca urmare a unor noi împrejurări care au survenit independent de voința părților. Instanța poate de asemenea să ajusteze valoarea pensiei alimentare dacă divorțul conduce la o modificare a situației financiare a soților, însă numai în cazul divorțului pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale.

4 Ce înseamnă, în termeni practici, termenul legal de „separare legală”?

Separarea de drept (*séparation de corps/scheiding van tafel en bed*) nu conduce la desfacerea căsătoriei, dar reduce drepturile și obligațiile reciproce ale soților: aceasta elimină obligația de a locui împreună și conduce la împărțirea patrimoniului.

5 Care sunt condițiile pentru separarea legală?

Condițiile pentru separarea de drept sunt aceleași cu cele pentru divorț.

6 Care sunt efectele juridice ale separării legale?

Separarea de drept nu conduce la desfacerea căsătoriei, dar reduce drepturile și obligațiile reciproce ale soților. În ceea ce privește soții înșiși, separarea de drept elimină doar obligația de a locui împreună și obligația de asistență reciprocă (*devoir d'assistance/bijstandsplicht*). Obligația de fidelitate și obligația de sprijin material (*devoir de secours/hulpplicht*) se păstrează (articolul 308 din Codul civil). Separarea de drept are drept rezultat împărțirea patrimoniului (articolul 311 din Codul civil). În ceea ce privește copiii, efectele separării de drept sunt aceleași cu cele pentru divorț. Soții care s-au separat nu îndeplinesc condițiile pentru a primi pensie alimentară, dar pot invoca obligația de sprijin material (articolul 213 din Codul civil).

Efectele separării de drept prin acordul soților sunt aceleași cu cele pentru divorțul prin acordul soților și sunt reglementate prin acordurile prealabile dintre soți, deși legătura căsătoriei nu este afectată. Obligațiile de fidelitate și de sprijin material se mențin și în acest caz.

7 Ce înseamnă, în practică, termenul „anularea căsătoriei”?

Anularea căsătoriei este o sancțiune civilă aplicată în cazul în care căsătoria a avut loc cu încălcarea legii, în pofida verificărilor prealabile efectuate de funcționarul de stare civilă.

8 Care sunt condițiile pentru anularea căsătoriei?

În următoarele cazuri există nulitate „absolută” a căsătoriei:

unul dintre soți este minor și nu a primit dispensă de vârstă (articolul 144 din Codul civil): vârsta minimă pentru căsătorie este 18 ani;

lipsa consimțământului (articolul 146 din Codul civil);

căsătoria de conveniență (articolul 146a din Codul civil): nu există căsătorie în cazul în care o serie de împrejurări indică faptul că intenția a cel puțin unuia dintre soți nu a fost în mod vădit să întemeieze un parteneriat de durată, ci pur și simplu de a obține un avantaj în termeni de reședință conferit de calitatea de soț;

căsătoria forțată (articolul 146b din Codul civil): nu există căsătorie în cazul în care pretinsa căsătorie este încheiată în lipsa consimțământului liber al ambilor soți, iar consimțământul cel puțin al unuia dintre soți a fost dat ca urmare a violenței sau amenințărilor;

bigamia (articolul 147 din Codul civil);

încălcarea unui impediment la căsătorie întemeiat pe legături de rudenie de sânge sau de căsătorie sau pe o hotărâre judecătorească prin care se impune unui presupus tată biologic să plătească pensie alimentară sau pe legături de familie prin adopție (articolele 161-164, articolul 341 și articolul 356-1 primul și al doilea paragraf și articolul 353-13 din Codul civil);

lipsa de competență a funcționarului public care a oficiat căsătoria (articolul 191 din Codul civil) (nulitate absolută facultativă);

căsătoria clandestină (articolul 191 din Codul civil) (nulitate absolută facultativă).

Există nulitate „relativă” a căsătoriei în cazul unui viciu de consimțământ din partea unuia sau a ambilor soți sau în cazul erorii cu privire la identitatea celuilalt soț (articolele 180 și 181 din Codul civil).

9 Care sunt efectele juridice ale anulării căsătoriei?

Anularea sau declararea nulității căsătoriei are drept efect atât desființarea retroactivă a căsătoriei, cât și desființarea pe viitor a acesteia. Anularea are efect retroactiv până la data oficierei căsătoriei. Toate efectele căsătoriei dispar. Căsătoria se consideră a nu fi existat niciodată.

În cazul în care soții care s-au căsătorit cu bună-credință, cu alte cuvinte în cazul în care soții nu au cunoscut vreun motiv de anulare, instanța poate să decidă anularea căsătoriei numai pentru viitor, cu păstrarea efectelor produse în trecut. În cazul în care doar unul dintre soți s-a căsătorit cu bună-credință, efectele căsătoriei se pot produce numai în beneficiul soțului respectiv.

Acele efecte ale căsătoriei care se produc în beneficiul copiilor se mențin, chiar și în cazul în care niciunul dintre soți nu a încheiat căsătoria cu bună-credință. Toți copiii născuți în timpul căsătoriei anulate sau în termen de 300 de zile de la anularea căsătoriei continuă să fie considerați copiii soțului din cadrul căsătoriei anulate.

10 Există mijloace alternative extrajudiciare pentru rezolvarea chestiunilor legate de divorț, fără recurgerea la instanță?

Legislația prevede două forme de mediere: medierea voluntară, atunci când părțile recurg singure la serviciile unui mediator, fără intervenția unei instanțe judecătorești, și medierea judiciară, propusă de părți sau de instanță în cursul procedurii judiciare, care este ulterior suspendată. Se poate recurge la mediere în litigiile privind obligațiile conjugale (articolele 201 și 203 din Codul civil), drepturile și obligațiile soților (articolele 221-224 din Codul civil), efectele divorțului (articolele 295-307a din Codul civil), autoritatea părintească (articolele 371-387a din Codul civil), divorțul pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale (articolul 229 din Codul civil), divorțul prin acordul soților (articolele 1254-1310 din Codul judiciar) și coabitarea de fapt. Fiecare parte are posibilitatea să propună să se recurgă la procesul de mediere voluntară (articolul 1730 și următoarele din Codul judiciar). Instanța sesizată cu judecarea cauzei poate de asemenea să dispună medierea judiciară în orice etapă a procedurii (articolul 1734 și următoarele din Codul judiciar). În ambele cazuri, atunci când părțile ajung la un acord în urma medierii, acordul poate fi prezentat instanței spre aprobare. Aprobarea poate fi refuzată doar dacă acordul este contrar ordinii publice sau intereselor copiilor minori.

Acordarea unui divorț rămâne în continuare responsabilitatea instanțelor judecătorești.

11 Cui ar trebui să adresez cererea mea (petiția mea) de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei? Ce formalități trebuie respectate și ce acte ar trebui să atașez la cererea mea?

Cererea de divorț sau de separare de drept pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale sau cererea de transformare a unei separări de drept în divorț este judecată de instanța de prim grad de jurisdicție (*tribunal de première instance/vrederegerecht*) de la locul în care se află ultimul domiciliu conjugal sau de la locul în care părătul își are domiciliul (*domicile/woonplaats*) (articolul 628 primul paragraf punctul 1 din Codul judiciar).

În caz de divorț prin acordul soților, soții aleg o instanță de prim grad de jurisdicție (articolul 1288a al doilea paragraf din Codul judiciar).

Cererea în anularea căsătoriei este judecată de instanța de prim grad de jurisdicție de la locul în care se află domiciliul părătului (articolul 624 din Codul judiciar).

În cazul divorțului pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale, cererea se depune: 1. prin intermediul unei înștiințări notificate sau comunicate de un executor judecătoresc (*huissier de justice/gerechtsdeurwaarder*), în temeiul articolului 229 alineatul (1) din Codul civil; 2. în comun, în temeiul articolului 229 alineatul (2) din Codul civil, prin intermediul unei cereri comune, în conformitate cu articolul 1026 și următoarele din Codul judiciar, semnată de fiecare dintre soți sau, cel puțin, de un avocat sau de un notar [articolul 1254 alineatul (1) din Codul judiciar] sau 3. în mod unilateral, în temeiul articolului 229 alineatul (3) din Codul civil, prin intermediul unei cereri pentru o procedură contradictorie ordinară, în conformitate cu articolele 1034a-1034e din Codul judiciar. În toate cazurile, actul de sesizare a instanței trebuie să conțină, în plus față de informațiile solicitate în mod normal, o descriere detaliată a faptelor

și o declarație cu privire la identitatea copiilor [articolul 1254 alineatul (1) din Codul judiciar]. De asemenea, trebuie să fie prezentate certificatul de căsătorie, certificatele de naștere ale tuturor copiilor, precum și dovada privind identitatea și cetățenia fiecărui soț, cu excepția cazului în care aceștia sunt înscrisi în registrul de evidență a populației sau în registrul străinilor [articolul 1254 alineatul (2) din Codul judiciar].

Divorțul prin acordul soților se solicită prin intermediul unei cereri adresate instanței (*requête/verzoekschrift*). În plus față de documentele solicitate în cazul divorțului pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale, trebuie să fie de asemenea prezentate acordurile prealabile încheiate de părți, precum și, dacă este cazul, un inventar al bunurilor comune ale acestora.

12 Pot obține asistență judiciară în vederea acoperirii cheltuielilor de judecată?

Se aplică normele de drept comun. A se vedea fișa informativă privind „Asistența juridică”.

13 Este posibil să atac o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei?

Orice decizie de admitere sau de respingere a unei cereri de divorț ori de separare de drept pentru motive de alterare definitivă a raporturilor conjugale sau a unei cereri de anulare a căsătoriei poate fi contestată în termen de o lună de la notificarea sau comunicarea hotărârii, indiferent dacă este vorba despre o hotărâre pronunțată în lipsă sau despre o hotărâre pronunțată după ce au fost audiate ambele părți (articolul 1048 primul paragraf și articolul 1051 primul paragraf din Codul judiciar).

Calea de atac (*appell/hoger beroep*) împotriva unei hotărâri de divorț va fi admisibilă numai dacă se întemeiază pe nerespectarea condițiilor juridice privind acordarea divorțului sau pe împăcarea soților. Această cale de atac poate fi introdusă de procuror în termen de o lună de la pronunțarea hotărârii. În acest caz, calea de atac este notificată sau comunicată ambelor părți. Calea de atac poate fi de asemenea introdusă de unul dintre soți sau de ambii soți, separat ori în comun, în termen de o lună de la pronunțarea hotărârii. În acest caz, calea de atac este notificată sau comunicată procurorului și, dacă este introdusă de un singur soț, celuilalt soț. Calea de atac care se întemeiază pe împăcarea soților trebuie introdusă, în toate cazurile, în comun de ambii soți în termen de o lună de la pronunțarea hotărârii. Acest tip de cale de atac este notificat sau comunicat procurorului (articolul 1299 din Codul judiciar). Calea de atac împotriva unei hotărâri de respingere a unui divorț sau a separării de drept prin acordul soților va fi admisibilă doar dacă este introdusă de ambele părți, separat sau în comun, în termen de o lună de la pronunțarea hotărârii (articolul 1300 din Codul judiciar).

14 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță în alt stat membru să fie recunoscută în acest stat membru?

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles IIa”) a intrat în vigoare la 1 martie 2005. Regulamentul se aplică pe teritoriul Uniunii Europene (cu excepția Danemarcei). Hotărârile judecătorești pronunțate într-un stat membru trebuie să fie recunoscute în mod automat în celelalte state membre fără a fi necesar să se recurgă la vreo procedură [articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles IIa]. Nu este necesară nicio procedură pentru actualizarea actelor de stare civilă ale unui stat membru pe baza unei hotărâri pronunțate în alt stat membru în materie de divorț, separare de drept sau anulare a căsătoriei care nu mai poate fi supusă niciunei căi de atac în conformitate cu dreptul respectivului stat membru [articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul Bruxelles IIa]. O hotărâre judecătorească pronunțată în materie de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei nu va fi recunoscută în cazul în care recunoașterea contravine în mod evident ordinii publice, în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un act echivalent nu a fost notificat sau comunicat în timp util părâtului și astfel încât acesta să își poată pregăti apărarea sau în cazul în care aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-o cauză între aceleași părți (articolul 22 din Regulamentul Bruxelles IIa). În cursul controlului competenței instanței judecătorești, competența instanței judecătorești din statul de origine nu poate fi controlată (articolul 24 din Regulamentul Bruxelles IIa) și, în niciun caz, o hotărâre judecătorească nu poate face obiectul unei revizii pe fond (articolul 26 din Regulamentul Bruxelles IIa). În plus, recunoașterea unei hotărâri judecătorești nu poate fi refuzată pe motiv că dreptul belgian nu ar permite divorțul pe baza unor fapte identice (articolul 25 din Regulamentul Bruxelles IIa). Documentele care trebuie prezentate în vederea recunoașterii hotărârii pronunțate de o instanță străină sunt enumerate la articolul 37 din Regulamentul Bruxelles IIa.

În cazul în care nu se aplică Regulamentul Bruxelles IIa, hotărârile pronunțate după 1 octombrie 2004 sunt supuse dispozițiilor din Codul belgian de drept internațional privat [*Code de droit international privé/Wetboek van Internationaal Privaatrecht* – articolul 126 alineatul (2) din cod]. În conformitate cu articolul 22 din cod, recunoașterea este automată, fără a fi necesar să se recurgă la vreo procedură. Hotărârea pronunțată de o instanță străină nu va fi recunoscută în cazul în care efectul recunoașterii contravine în mod evident ordinii publice, în cazul în care au fost încălcate drepturile la apărare, în cazul în care această hotărâre rezultă dintr-o încălcare a legii, în cazul în care hotărârea mai poate fi atacată cu o cale de atac, în cazul în care hotărârea este ireconciliabilă cu o hotărâre belgiană sau cu o hotărâre judecătorească pronunțată anterior în străinătate care poate fi recunoscută în Belgia, în cazul în care acțiunea din străinătate a fost instituită după formularea acțiunii în Belgia între aceleași părți și având același obiect și care este încă pendinte, în cazul în care competența de judecare a cauzei revine exclusiv instanțelor belgiene, în cazul în care competența instanței străine s-a întemeiat exclusiv pe prezența în țara în care se află această instanță a părâtului sau a bunurilor care nu au o legătură directă cu litigiul sau în cazul în care recunoașterea este împiedicată de unul dintre motivele de refuz enumerate în mod restrictiv în cod (în materie de drept personal și de drept al familiei, singurele motive de acest fel sunt numele, adopția și repudierea) [articolul 25 alineatul (1) din cod]. În cursul controlului competenței instanței judecătorești, în niciun caz hotărârea străină nu poate face obiectul unei revizii pe fond [articolul 25 alineatul (2) din cod]. Documentele care trebuie prezentate în vederea recunoașterii hotărârii pronunțate de o instanță străină sunt enumerate la articolul 24 din cod.

15 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez pentru a ataca recunoașterea unei hotărâri de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță într-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?

Principiul fundamental atât al Regulamentului Bruxelles IIa, cât și al Codului de drept internațional privat este recunoașterea automată, fără a fi necesar să se recurgă la vreo procedură. Cu toate acestea, în cazul în care recunoașterea se întemeiază pe Regulamentul Bruxelles IIa, orice parte interesată poate solicita, în conformitate cu procedurile prevăzute de secțiunea 2, pronunțarea unei hotărâri de recunoaștere sau de refuz al recunoașterii hotărârii [articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul Bruxelles IIa]. În cazul în care nu este aplicabil Regulamentul Bruxelles IIa, orice persoană interesată sau procurorul poate solicita, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 23 din cod, o declarație în sensul că hotărârea trebuie să fie recunoscută, în tot sau în parte, sau în sensul că hotărârea nu poate să fie recunoscută [articolul 22 alineatul (2) din cod].

16 Care este legislația în materie de divorț pe care instanța o aplică într-o acțiune de divorț între soți care nu locuiesc în acest stat membru sau care sunt de naționalități diferite?

Articolul 55 alineatul (1) din cod conține norma care reglementează conflictul de legi în cazul divorțurilor și al separărilor de drept cu un element de extraneitate. Divorțul și separarea de drept sunt reglementate:

1. de legea țării pe al cărei teritoriu își au reședința obișnuită ambii soți în momentul în care se depune cererea;
2. în cazul în care soții nu își au amândoi reședința obișnuită în aceeași țară, de legea țării în care soții au avut ultima reședință obișnuită comună, cu condiția ca unul dintre aceștia să își aibă reședința obișnuită în țara respectivă în momentul în care se depune cererea;
3. în cazul în care niciunul dintre soți nu își are reședința obișnuită în țara în care aceștia au avut ultima reședință obișnuită comună, de legea țării a cărei cetățenie o au ambii soți la momentul depunerii cererii;

4. În alte cazuri, de legea belgiană.

Noțiunea „reședință obișnuită” este definită la articolul 4 alineatul (2) din cod. „Reședința obișnuită comună” nu înseamnă în mod necesar reședința de la aceeași adresă sau în aceeași municipalitate, ci se referă la reședința în aceeași țară. Legea menționată la articolul 55 alineatul (1) din cod nu se poate aplica în cazul în care legea respectivă nu cunoaște instituția divorțului. În acest caz, legea aplicabilă este legea indicată de următorul criteriu alternativ menționat la punctul 1 [articolul 55 alineatul (3) din cod].

Soții au, de asemenea, o posibilitate limitată de a alege singuri legea aplicabilă: aceștia pot opta pentru legea țării a cărei cetățenie o dețin amândoi în momentul depunerii cererii sau pentru legea belgiană [articolul 55 alineatul (2) din cod]. Această alegere poate fi făcută cel târziu la prima înfățișare în fața instanței care judecă cererea de divorț sau de separare de drept.

Legea aplicabilă menționată la articolul 55 din cod stabilește normele care reglementează: admisibilitatea unei cereri de separare de drept; motivele și condițiile pentru divorț sau separare de drept sau, în cazul unei cereri comune, condițiile acordului, inclusiv modul în care acesta trebuie exprimat; obligația ca soții să convingă asupra măsurilor referitoare la persoana, întreținerea și bunurile soțului și ale copiilor pentru care aceștia sunt responsabili; și desfacerea legăturii căsătoriei sau, în cazul separării, gradul de relaxare a acestei legături (articolul 56 din cod).

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 16/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.